

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Фізіологія вищої нервової діяльності»

доцент кафедри біології
Лебединець Наталія Віталіївна,
кандидат біологічних наук, доцент
n.v.lebedynets@npu.edu.ua
<https://fpgoe.npu.edu.ua>

I. Основна мета дисципліни

Ознайомити студентів та сформувати у них систему знань про механізми перебігу основних фізіологічних процесів, пов'язаних з вищою нервовою діяльністю; ознайомити із закономірностями функціонування нервових процесів, розширити уявлення про функції різних відділів центральної нервової системи; з'ясувати фізіологію формування поведінкових реакцій організму людини і тварин.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), I рівень вищої освіти (бакалавр)

BB1.2.09

Дисципліни нормативної частини науково-предметної підготовки

III. Програмні результати навчання

ПРН1.2 - Показати вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, використовуючи набуті знання теоретично-методологічної бази біологічної та інших наук, здійснює комплексний педагогічний підхід до організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

ПРН7 - Показати вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями упродовж всього життя.

ПРН8 - Продемонструвати здатність саморозвитку та вдосконалення здобутих під час навчання компетентностей з високим рівнем автономності.

ПРН10 - Продемонструвати глибокі знання в обраній галузі з циклу професійної підготовки. Оперувати біологічними термінами і поняттями.

ПРН12 - Розпізнавати адаптивні можливості різних живих організмів; порівнювати адаптивні можливості організмів на різних рівнях організації; продемонструвати розуміння функціональних процесів у тваринних організмах, вміти здійснювати порівняльний аналіз.

ПРН18 - Створювати стійку власну мотивацію та мотивацію у школярів щодо ведення здорового способу життя, здійснювати скоординований вплив на формування поведінкової оздоровчої стратегії і тактики підростаючого покоління.

ПРН19 - Діагностувати стан стомлення; запобігати настанню перевтоми; проводити оздоровчу роботу, загартування; запроваджувати в життя основи раціонального харчування; сприяти підвищенню стійкості до стресів; проводити заходи, щодо формування, зміцнення та збереження здоров'я.

IV. Короткий зміст дисципліни

Модуль I. Загальна фізіологія вищої нервової діяльності.

Тема 1. Вступ до ВНД. Історичні етапи розвитку науки. Природні форми поведінки. Безумовні рефлексії. Інстинкти.

	Тема 2. Набуті форми поведінки. Умовні рефлекс. Класифікація. Правила утворення. Біологічне значення. Тема 3. Гальмування в ЦНС: види, фізіологічні механізми розвитку, біологічна роль. Тема 4. Типологія та еволюція ВНД. Характеристика основних типів ВНД за І.П. Павловим. Модуль II. Вища нервова діяльність людини. Тема 1. Аналітико-синтетична діяльність мозку. Умовнорефлекторне перемикавання. Тема 2. Пам'ять, її види. Механізми формування пам'яті. Тема 3. Нейрофізіологічні механізми розумової діяльності. Функціональна асиметрія мозку. Тема 4. Структура забезпечення поведінки. Фізіологічні основи поведінкового акта. Тема 5. I та II сигнальні системи дійсності. Мова, її функції. Розвиток мови у дитини. Мовні функції півкуль. Тема 6. Потреби і мотивації. Детермінанти потреб. Потреби і виховання. Тема 7. Сон, його стадії, механізми формування, фізіологічне значення. Сновидіння, гіпноз. Тема 8. Фізіологічні механізми формування і прояву емоцій. Тема 9. Мозок і свідомість. Фізіологічні основи свідомості. Тема 10. Увага та її фізіологічні основи. Тема 11. Поняття про стрес. Емоційний стрес.
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра біології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доцент кафедри біології, кандидат біологічних наук Лебединець Наталія Віталіївна
VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: 34 год. – аудиторних: 17 год. лекцій, 17 год. лабораторних занять 56 год. – самостійна робота Дисципліна викладається у I семестрі.
VII. Політика дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.
VIII. Правила дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних обставин (хвороба, міжнародна та національна мобільність) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком за погодженням із викладачем.
IX. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни	- Боярчук О.Д. Фізіологія (ВНД та вікова) з основами генетики: навчальний посібник / О.Д. Боярчук, В.А. Самчук / Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – 374с. - Іонов І.А. Фізіологія вищої нервової діяльності (ВНД): навчальний посібник / І.А. Іонов, Т.Є. Комісова, А.В. Мамотенко, С.О. Шаповалов, О.М. Сукач, Н.Ф. Теремецька, О.О. Катеринич – Харків: ФОП Петров В.В., 2017. – 143с. - Макарчук М. Ю. Психофізіологія: навчальний посібник / М. Ю. Макарчук, Т. В. Куценко, В.І. Кравченко, С.А.Данилов / К.: ООО «Інтерсервіс» , 2011. – 329 с.

4. Плиска О.І. Фізіологія вищої нервової діяльності та сенсорних систем /О.І. Плиска - Київ, Вид-во: НПУ Н.П. Драгоманова, 2009.- 285с.

5. Чайченко Г.М. Фізіологія вищої нервової діяльності / Г.М. Чайченко / К.: Либідь, 1993. – 218 с.

**Х. Система
оцінювання**

Поточний контроль:

усна форма: індивідуальне та фронтальне опитування;

письмова форма: модульне та підсумкове тестування.

Підсумковий контроль:

залік у I семестрі
